КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ТАЛАС МАМЛЕКЕТТИК УНИВЕРСИТЕТИ
КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮ БӨЛҮМҮ

БЕКИТЕМИН
ТалМУнун ректору
_______ Жумалиев С.С.
« 26 » ___05___ 2023-ж.

КЕСИПТИК ОРТО БИЛИМ БЕРҮҮНҮН НЕГИЗГИ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫ

Адистиги: 050709: Башталгыч класстарды окутуу

Квалификациясы – башталгыч класстын мугалими

Окутуу мөөнөтү: негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү күндүзгү окутуунун формасында:

Жалпы орто билим берүүнүн базасында - 1 жыл 10 ай;

Негизги жалпы билим берүүнүн базасында - 2 жыл 10 ай.

ОКББнын КНББПсын сырттан окуунун формасы боюнча өздөштүрүү мөөнөтү нормативдик мөөнөткө салыштырмалуу 6 айга узартылат.

Окутуунун формасы: күндүзгү, сырттан.

МАЗМУНУ

Колдонулган түшүнүктөр жана кыскартуулар..4

1. Жалпы жоболор...7
2. Бүтүрүүчүнүн кесипкөйлүк ишмердүүлүгүнө мүнөздөмө...11
3. Негизги кесиптик билим берүү программасын жана кесиптик компетенциялар …..........15
4. НКББП мазмуну жана билим берүү процессин уюштурууну ишке ашыруудагы документтер...20
5. НКББП ресурсдук камсыздалынышы...22
6. Студенттердин жалпы маданий компетенцияларын өнүктүрүүдө социалдык-маданий чөйрөсүнө мүнөздөмө..25
7. НКББП студенттеринин сапаттуу өздөштүрүүлөрүн баалоо системаларын нормативдик-методикалык жактан камсыздоо...26
8. Негизги кесиптик билим берүү программасын өнүктүрүү, бекитүү жана токтотуу тартиби 31
9. Билим берүү программасын башкаруу..32
10. Билим берүү программасынын сапатын баалоо...33
11. Билим берүү программасын тапшыруу үчүн талаптар..34
12. Негизги кесиптик билим берүү программасын иштеп чыгуучулар.....................................34

Тиркеме 17. Орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты жана НКББП окуу планы.

Тиркеме 50. Календардык окутуу графиги.

Тиркеме 57. Педагогикалык практиканын программасы

Тиркеме 94. НКББП дисциплиналарынын аннотациялары жана эне тилин окутуунун методикасы

Тиркеме 99. Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация жөнүндө жобо

050709 Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча кесиптик орто билим берүү адистигин даярдоонун Программасы Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде 2023-жылы иштелип чыккан.

КОБББ (колледж) иштеп чыгуучуларды уюштуруу

Түзгөндөр (иштеп чыккандар):

Кудабаева Г.Б., секция башчысы «Педагогика» секциясы

Сейдакматова А.Э. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

Сыдыкова Г.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

Батыркулова А.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

Жолдошова Г.М №1 орто мектебинин мугалими Талас шаары

Джакшылыкова Э. КП-2-21 тобунун студенти

Асылбек кызы Айдай – КОБББнын бүтүрүүчүсү

Рецензент: № директору Талас шаары

27 сентябрь 2023 – жыл № 1 педагогикалык кеңештин токтому менен практикада колдонууга жактырылды жана сунушталды.

Педагогикалык кеңештин төрайымы: Ажибаева А.Ж.

КОЛДОНУЛГАН ТҮШҮНҮКТӨР ЖАНА КЫСКАРТУУЛАР

Кесиптик орто билим берүү боюнча мамлекеттик стандарты (МБС ОКБ)- окуу, уюштуруу-методикалык документацияларды, негизги билим берүү программасын өздөштүрүүнүн сапатын баалоо үчүн иштеп чыгуудагы ББП ишке ашыруудагы сөзсүз түрдөгү норма, эреже, талаптардын биримдиги болуп саналат.

- **Адистик боюнча кесиптик негизги билим берүү программасы (КНББП)** – окууметодикалык документациянын жыйындысы, ага жумушчу окуу планы, окуу курстарынын, дисциплиналардын (модулдардын) жумушчу программалары жана студенттерди тарбиялоонун жана даярдоонун сапатын камсыздоочу башка материалдар, ошондой эле окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары, календарлык окуу графиги жана тиешелүү билим берүү технологиясын ишке ашырууну камсыз кылуучу методикалык материалдар киришет.

ОКБ МБСтин негизинде жумушчу окуу планы, окуу курстарынын жумушчу программалары (силлабустар), окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары, окуу процессинин графиги, методикалык материалдар ж.б. иштелип чыгат.

Зачѐттук бирдик (кредит) – кесиптик негизги билим берүү программасындагы эмгектин сарпталышынын шарттуу өлчөмү.

Окутуунун натыйжалары – негизги билим берүү программасы боюнча окутуунун натыйжасында өздөштүрүлгөн компетенциялар.

модуль – көрсөтүлгөн максат жана окутуунун, тарбиялоонун натыйжаларына карата белгилүү логикалык жыйынтыкка ээ болгон окуу дисциплинасынын бир бөлүгү;

- **Компетенция** – белгилүү бир тармакта ийгиликтүү кесиптик ишмердик аткаруу үчүн билимдерди, билгичтиктерди, жекече сапаттарды жана практикалык тажрыйбаны колдонуу жөндөмү. Компетенция түшүнүгү төмөнкүлөрдү камтыйт:
- билүү жана түшүнүү (академиялык тармакты теориялык жактан билүү, билүү жана түшүнүү жөндөмү);
- кандай аракет кылууну билүү (билимдерди конкреттүү кырдаалдарда практикалык түрдө жана оперативдүү түрдө колдонуу);
- кандай болууну билүү (баалуулуктар дүйнөнү кабылдоонун ыкмасынын жана бөлөк адамдар менен социалдык контекстте жашоонун ажырагыс бөлүгү катары).
- ***билим берүү программасын ишке ашыруунун шарттары*** – билим берүү процессинде кадрлык, материалдык-техникалык, маалыматтык, каржылык, социалдык камсыздоо биримдиги.

Компетенттүү мамиле

– билим берүүнүн натыйжаларын окуу жайынын бүтүрүүчүлөрүнүн компетенцияларынын актуалдуу жыйындысы катары жана бул компетенциялардын калыптанышынын тиешелүү деңгээлдери катары баалоого негизделген, билим берүү процессинин максаттарын аныктоого, мазмунун тандап алууга, уюштурууга, окутуу технологияларын тандоого карата подход; - бул окутуунун натыйжаларын моделдештирүү жана аларды билим сапатынын нормалары катары чагылдыруу методу.

- компетенттүүлүк – ишмердиктин белгилүү бир түрлөрүндө зарыл болгон компетенциялардын жыйындысы;

-жалпы компетенция (ЖК) – ишмердиктин жалпы түрүндөгү маселелерди чечүү үчүн практикалык тажрыйбанын, билгичтиктердин жана билимдердин негизинде ийгиликтүү аракеттенүүгө жөндөмдүүлүк;

-кесиптик компетенция (КК) – ишмердиктин кесиптик түрүндөгү маселелерди чечүү үчүн практикалык тажрыйбанын, билгичтиктердин жана билимдердин негизинде ийгиликтүү аракеттенүүгө жөндөмдүүлүк;

Кредиттерди которуу жана топтоонун Европалык системасы – окутуунун натыйжасына жетүү үчүн зарыл болгон студенттин окуу жүктөмүнө негизделген система. ECTSке ылайык студенттин бир окуу жыл ичиндеги толук окуу жүктөмү 60 кредитти түзөт.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объектиси - Бүтүрүүчү ар кыл түрдөгү мектептерге башталгыч класстардын мугалими катарында иштөөгө, ошондой эле үй шартында балдарды тарбиялоого даярдоо.

Кесипкөйлүк ишмердүүлүктүн тармагы – илимий, социалдык, экономикалык, өндүрүштүк объектилеринин бирдиктүү кесипкөйлүк ишмердүүлүктөрү.

- НКББП милдеттүү бөлүгү – бул ББП иштеп чыккан ОКБ тарабынан аныкталган ББП сөзсүз студенттер өздөштүрүү үчүн түзүлгөн бөлүк. Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде көрсөтүлгөн студенттердин компетенцияларын калыптандырууну камсыздайт. Ал өз ичине мамлекеттик билим берүү стандартындагы дисциплиналарды жана практикаларды, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларды камтыйт.

- НКББП вариатив бөлүгү – бул мамлекеттик билим берүү стандартында көрсөтүлгөн компетенцияларды кеңейтүү, тереңдетүүгө багытталган билим берүү катыштарын аныктоо, ошондой эле студенттердин компетенцияларын калыптандырууда мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык кошумча компетенцияларды аныктоо менен мекеме тарбынан уюштурган дисциплиналарга жана практикаларга кошуу.

ЖМА жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация – студенттердин билим берүү программасын өздөштүрүү деңгээли жана аны баалоо формасы.

Бул программада төмөнкү кыскартуулар колдонулат:

КР БИМ - Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги;
НКББП - негизги кесиптик билим берүү программасы;
ТалМУ - Талас мамлекеттик университети;
БСТ – билим берүүнүн сапат тобу;
ББП – билим берүү программасы;
БКО – башталгыч класстарды окутуу
ГД – гуманитардык дисциплиналар секциясы;
ДП – дисциплиналардын программасы;
ТД - табигый дисциплиналар секциясы;
МТД – математикалык-техникалык дисциплиналар секциясы;
ЖОП - жумушчу окуу планы;
ЖОЖ – жогорку окуу жай;
ЖМА – жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация;
ЖК – жалпы компетенциялар;
КК - көмөкчү кызматкерлер;
КД – кесиптик дисциплина;
ОМ – окуу мекемеси;
ОК – окуу планы;
ОКБ – орто кесиптик билим;
ОКБ БМС – орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик стандарты;
ОМК - окуу-методикалык комплекси;
ОУК – окуу усулдук комплекс;
ОПК - окутуучулук-профессордук курам;
ООЖ – орто окуу жай
ОН – окутуунун натыйжасы
СӨАИ - студенттердин өз алдынча иштери;
М - максат
МАК – мамлекеттик аттестациялык комиссия
МСС –менеджменттин сапат системасы;
МБСТ - Мамлекеттик билим берүү стандарты;
Т - 1, 2,... - тиркемелер.

1. ЖАЛПЫ ЖОБО

1.1. 050709 Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасы

050709 Башт алгыч класстарды окутуу адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасы Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министирлигинин Мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык иштелип чыккан (*тиркеме 1*), жана ал педагогикалык ишмердүүлүк менен байланышкан окутуп тарбиялоо иштери кенже мектепке курактагы балдарды окутуп тарбиялоого, Талас өрөөнүнө деги эле бүтүндөй Кыргыз Республикасынын бул адистикке болгон муктаждыгын канаттандырууга багытталган.

ББП максаттарды, күтүлүүчү натыйжаларды, мазмуну, билим берүү программасын ишке ашыруунун шарттарын жана технологиясын жөнгө салат. Педагогикалык ишмердүүлүк системасын, билим берүүнү уюштуруулар, колледжде студенттердин сапаттуу даярдыктарынын каражаттары жана баалоо технологиялары төмөнкүлөрдө чагылдырылган: окуу планында, дисциплиналардын жумушчу программаларында, календарлык окуу окуу графигинде, окуу жана өндүрүштүк практикаларда, бул программаны ишке ашырууну камсыздоочу методикалык материалдарда.

ББП жыл бою окуутуу мегили 120 зачеттук бирдикти түзөт, анын ичине аудиториялык иштердин түрлөрү, студенттердин өз алдынча иштери, практикалар, суденттердин ББП өздөштүрүүсүн сапаттуу көзөмөлдөөлөр кирет.

050709 адистиги боюнча негизги кесиптик билим берүү программасында төмөндөгүдөй окуу циклдары каралган:

- Жалпы гуманитардык цикл;
- Математикалык жана табигый илимдер циклы;
- Кесиптик циклдар;
- Практикалар;
- Жыйынтыктоочу мамлекеттик аттестация;
- Дене тарбия.

050709 Башт алгыч класстарды окутуу адистиги боюнча билим берүү программасы төмөнкүлөргө бөлүнгөн: бардыгы – 120 кредит, ЖГ– 18, МТИ – 6, КЦ– 75, Практика – 15, ЖМА – 6.

Программанын максаттары

050709 Адистик боюнча орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаттары инсанды окутуу жана тарбиялоо жаатында башталгыч класстарды окутуу.

Окутуу жаатында орто кесиптик билим берүүнүн негизги кесиптик билим берүү программасынын максаты 050709 " Башталгыч класстарды окутуу " адистиги боюнча:
бүтүрүүчүгө башталгыч класстарга билим берүү мекемелеринде ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берүүчү, кенже мектеп курагындагы балдарды үй-бүлөдө, көчөдө тарбиялоодо анын социалдык мобилдүүлүгүнө жана туруктуулугуна салым кошуп, эмгек рыногунда.
мектепте ийгиликтүү иштөөгө мүмкүндүк берген келечектеги башталгыч класстын мугалимдерин даярдоо.

Ар бир циклда ООЖ бекитилген милдеттүү жана вариативдүү бөлүмдөр бар.

НКББП милдеттүү бөлүгү – бул ББП иштеп чыккан ОКБ тарабынан аныкталган ББП сөзсүз студенттер өздөштүрүү үчүн түзүлгөн бөлүк. Мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде көрсөтүлгөн студенттердин компетенцияларын калыптандырууну камсыздайт. Ал өз ичине мамлекеттик билим берүү стандартындагы дисциплиналарды жана практикаларды, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларды камтыйт.

НКББП вариатив бөлүгү – бул мамлекеттик билим берүү стандартында көрсөтүлгөн компетенцияларды кеңейтүү, терендетүүгө багытталган билим берүү катыштарын аныктоо, ошондой эле студенттердин компетенцияларын калыптандырууда мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык кошумча компетенцияларды аныктоо менен мекеме тарбынан уюштурган дисциплиналарга жана практикаларга кошуу мүмкүнчүлүктөрүнө ээ.

Базалык (милдеттүү) бөлүктүн «Жалпы гуманитардык» циклында төмөнкү дисциплиналар окутулат: «Кыргыз тили жана адабияттар», « Кыргызстандын тарыхы», «Орус тили», «Чет тили», «Манас таануу».

Базалык (милдеттүү) бөлүктүн «Математика жана табигый илимдер» циклында төмөнкү дисциплиналар окутулат: «Математика», «Информатика».

Базалык (милдеттүү) бөлүктүн «Кесиптик» циклында төмөнкү негизги дисциплиналар окутулат: «Психология», «Педагогика», «Педагогикалык чеберчиликтин негиздери», «Коррекциялык педагогика жана атайын психология», «Курактык жана педагогикалык психология»; «Эне тили»; «Эне тилинин методикасы»; «Балдар адабияты көркөм окөө практикасы менен»; «Экологиялык билимдердин методикасы»; «Математикалык окутуунун методикасы»; «Социалдык психология»; «Балдардын көркөм чыгармачылыктарын өнүктүрүүнүн методикасы» «Дене тарбиясынын методикасы»; «Музыканы окутуунун методикасы»; «ППП»; «Курактык анатомия, физиология жана гигиена»; «Этнопедагогиканын негиздери»; ж.б.

050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистиги боюнча профилдик циклдардын максаты – бүтүрүүчүлөрдүн эмгек рыногундагы атаандаштыкка туруштук бере алган жөндөмдөрүн калыптандырып, өз адистиктери боюнча ишке орношууларын камсыздоо; теориялык жана практикалык билимдерге ээ болгон, окутуунун заманбап технологияларын колдоно алган компетенттүү мугалимдерди даярдоо.

Окуу планынын кесиптик циклында курстук иштер да каралган.

1.2. 050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистиги боюнча ОКБ ББП ченемдик документтердин системасы Стандарт төмөнкүдөй ченемдик-укуктук актыларга негизделет:

- Кесиптик орто билим берүү окуу жайларына 2021-2022-окуу жылына бюджеттик орундарга кабыл алуу планын бекитүу жөнүндө 2021-жылдын 8-июлу, буйрук №1204/1
- Билим берүү жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамы 2023-жылдын 11-августу № 179
- Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамы, 2003.
- 2021-2040-жылдары Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү программасы, 2021.
- «Кыргыз Республикасынын мектептик жалпы билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандартын бекитүү жөнүндө», Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 22-июлундагы №393 токтому.
- Кыргыз Республикасынын мектептеринде предметтик билим берүүнүн мамлекеттик

стандарты. Башталгыч класстар. – Б., 2016.

- Кыргыз Республикасынын мыйзамы Билим берүү жөнүндө мыйзамы:
2015-жылдын 16-январындагы №15, 2015-жылдын 15-апрелиндеги №82,
2015-жылдын 17-апрелиндеги №84, 2015-жылдын 3—августундагы №213,
2016-жылдын 29-июнундагы №92, 2017-жылдын 22-февралындагы №32, 2017-жылдын 23-майындагы №84, 2017-жылдын 8-июнундагы №100

Кыргыз Республикасынын "Билим берүү жөнүндө" Мыйзамы Бишкек. 15-апрель 2015-жыл

- Закон КР от 30 апреля 2003 года № 92 «Об образовании» (в редакции Законов КР 17 апреля 2015 года № 84, 3 августа 2015 года № 213);

- Положение КР «Об образовательной организации высшего профессионального образования Кыргызской Республики» утвержденного постановлением Правительства КР от 3 февраля 2004 года №53 (в редакции постановления Правительства КР от 5 марта 2009 года №148, 19 апреля 2013 года № 209);

- Постановление правительства КР № 670 от 29.09.2015 «Порядок аккредитации образовательных программ и организаций»;

- Постановление Правительства Кыргызской Республики "Об утверждении актов, регулирующих деятельность образовательных организаций среднего профессионального образования Кыргызской Республики» от 28 марта 2018 года № 160;

- Макет Государственного образователңного стандарта среднего профессионального образования по специальности 050709 «Преподавание в начальных классах», утвержденного приказом Министра образования и науки Кыргызской Республики от «13» апреля 2018 г.№443/1;

- Кыргыз Республикасынын орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты Бишкек-2022 10.05. № 863/1 050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистиги
- ТалМУнун Жобосу;
- Окуу пландары;
- Жумушчу программлар, окуу-методикалык материалдар.

НКББП өзүнүн ичине төмөнкүлөрдү камтыйт:

1. Жалпы жоболорун
2. Максаттарын
3. Окутуудагы күтүлүүчү натыйжаларды
4. Окуу планын
5. Жумушчу окуу планын
6. Программанын компетенциялар картасын
7. Окуу планындагы дисциплиналардын программасынын аннотациясы
8. Практикалардын программасынын аннотациясы
9. Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга карата талаптар

1.3. Негизги билим берүү программасына жалпы мүнөздөмө

1.3.1. ББП максаты

1- максат. Башталгыч класстарда ийгиликтүү иштей ала турган, кенже мектеп жашындагы балдарды окутуу жана тарбиялоо жаатында жалпы жана кесиптик компетенцияларга ээ, социалдык мобилдүүлүгү жогору жана эмгек рыногуна туруштук бере алган болочок мугалимдерди даярдоо.

2- максат.Студенттердин максатка умтулуу, уюшкандык, эмгекчилдик, жоопкерчилик, жарандуулук, коммуникативдүүлүк, толеранттуулук, жалпы маданиятты жогорулатуу ж. б. социалдык-инсандык сапаттарын калыптандыруу.

3- максат. "Башталгыч класстарды окутуу" адистиги боюнча: студенттердин баарлашуу, толеранттуулук, жалпы маданиятты өркүндөтүү ж.б.

4-максат. Башталгыч класстарда окуу, жазуу жана математиканы дифференциялдык окутууга үйрөтүү.

1.3.2. НКББП күтүлүүчү натыйжалары

№	**Күтүлүүчү натыйжалар**	**Компетенциялар**
М -1 **ОН-1**	Болочок кесибинин социалдык маанисин түшүнөт, мамлекеттик жана расмий тилдерде өзүнүн оюн оозеки жана жазуу түрүндө аргументтүү ачык-айкын билдирет; сын пикирлерди туура түшүнүү менен ар кандай конфликттик кырдаалдарда чечим кабыл алуу жөндөмүнө ээ болот.	ЖК-2 ЖК-10 КК-1
М -1 **ОН-2**	Педагогикалык этиканы кармануу менен педагогикалык процесске катышкан бардык кызматкерлер, ата-энелер жана коомчулук менен бирдикте баланын мазмундуу жашоосу үчүн группанын иштерин уюштурууну, пландаштырууну жана башкарууну билет.	ЖК-6 ЖК-8 КК-10 КК-11
М -1 **ОН-3**	Мектептеги (класстагы) педагогикалык процесстерди уюштурууну жана башкарууну билим берүү жөнүндөгү укуктук-нормативдик документтердин негизинде жүргүзө алат; мыйзам чегинде сындоого жана сындалууга жөндөмдүү.	ЖК-2 КК-2 КК-5 КК-13
М-2 **ОН-4**	Башталгыч класстарды окутуу боюнча кесиптик маселелерди өз алдынча аныктап, чече алат; окутуунун жаны педагогикалык жана маалыматтык технологияларын колдонуу менен методикалык материалдарды иштеп чыгууга жөндөмдүү.	ЖК-2 ЖК-4 КК-9 КК-16
М-2 **ОН-5**	Кенже мектеп курактагы балдарга билим берүү процессинин максатын, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын талдоо менен балдардын ишмердүүлүктөрүн уюштура алат, иштин натыйжалуулугун жана сапатын баалоо менен чечим кабыл ала алат.	ЖК-1 КК-3 КК-9 КК-13
М-2 **ОН-6**	Кенже мектеп курактагы балдардын окуу, тарбия ж.б. ишмердүүлүктөрүн уюштурууда алардын курактык жана жеке психологиялык өзгөчөлүктөрүнө байкоо жүргүзүү менен анализдөөнү жана алынган маалыматтарды эске алууну өздөштүрөт.	ЖК-8 ЖК-9 КК-9
М-3 **ОН-7**	Кенже мектеп курактагы балдарды окутууда балдардын өмүрүн коргоо жана коопсуздук маселелери боюнча инструктивдик иш кагаздарын колдоно билет; балдар мене иш алып барууда алардын анатомиялык-физиологиялык өзгөчөлүктөрүн эске алат; санитардык-гигиеналык эрежелерди аткара билет.	ЖК-3 ЖК-4 КК-2 КК-6
М-3 **ОН-8**	Педагогикалык процессти максаттуу пландаштырууну жана уюштурууну билет; иштин натыйжалуулугун баалоо жана түрдүү кырдаалдарда чечим кабыл алат; окуучулардын өнүгүү областтары	ЖК-1 ЖК-2 КК-4

	боюнча мониторинг жүргүзүү аркылуу иш-чараларды иштеп чыгууга жана аткарууга жөндөмдүү.	КК-8
М-3 **ОН-9**	Кенже мектеп курактагы окуучулар менен иштөөдө класста предметтик (коопсуз) өнүктүрүүчү чөйрөнү түзө алат. Дайыма өз билимин өркүндөтүү аркылуу түрдүү методикалык материалдарды иштеп чыгууга жөндөмдүү	ЖК-5 ЖК-8 КК-1 КК-15

Бүтүрүүчү төмөндөгүдөй ишмердүүлүккө ээ болуусу керек:

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүктүн объектилерине:

уюштуруу укуктук формалары билим берүү уюмдарында, түзүмдөрдө, ар кандай түрдүү тармак багытындагы ведомостволор, мекемелер (ишканалар).

Кесиптик ишмердүүлүккө:

- кесиптик иш алып баруу, уюштуруу-башкаруу.

Кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттери

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттери:

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу укугуна ээ болгон кесиптик орто билим берүүчү уюмдарынын администрация жана педагогикалык жааматы;

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдөгү өзүнүн окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу болгон студенттер;

- тийиштүү кесиптик ишмердүүлүктөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдөгү өзүнүн окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жооптуу болгон студенттердин ата-энелери;

- аткаруу бийлигинин кесиптик орто билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышын текшерүүнү камсыз кышуучу, кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндө аттестацияны жана сапатка көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар.

- бүтүрүүчүлөрдүн даярдык сапатын баалоону жүргүзүүчү мамлекеттик аттестациялык коммиссиялар

Уюштуруу-башкаруу:

- аткаруучулар жамаатынын ишин уюштуруу;

- иштерди пландаштыруу жана уюштуруу;

- стандарттуу эмес шарттарда иштерди пландаштырууда абдан ыңгайлуу чечимдерди тандоо;

- ишмердүүлүктүн сапатын жана экономикалык натыйжалуулугун баалоого катышуу;

- техника коопсуздугун камсыздоо.

1.3.3. НКББПнын максаттары жана күтүлүүчү натыйжаларынын дал келүү матрицалары

Күтүлүүчү натыйжалар	М-1	М-2	М-3	М-4
ОН-1	+		+	
ОН-2	+	+		
ОН-3	+	+		
ОН-4	+			+
ОН-5	+			+

Компетенциялардын матрицасы

Компетенциялар	*Кесиптик цикл*																																	
	Базалык бөлүм						**Элективдүү бөлүм**		**Базалык бөлүм**		**Элект**														**Элективдүү бөлүм**									
	Кыргыз тили жана адабияты	Орус тили	Чет тили	Кыргызстан тарыхы	Манас таануу	Кыргызстандын географиясы	Философия	Социология	Кесиптик математика	Информатика	Экологиянын негиздери	Педагогика	Психология	Курактык анатомия, физиология жана гигиеналогия и гигиена	Жашоо тиричилик коопсуздугу	Эне тили	Эне тилин окутуунун методикасы	Балдар адабияты көркөм окуу менен	Математиканын баштапкы курсунун негиздери	Баштапкы курсту окутуунун методикасы	Мекен таанууну окутуунун методикасы	Эмгек технологиясы жана көркөм өнөрдү окутуунун методикасы	Дене тарбиянын окутуунун методикасы	Класс жетекчиликтин методикалык негиздери	Баштапкы класстарды окуу жана жазууну дифференциялап окутуу	Баштапкы кл математиканы дифференциялап окутуу	Баштапкы класстардын каллиграфиясы	Музыканы окутуунун методикасы	Тарбиялык иштердин методикасы	Социалдык психология	Окутуунун активдүү формасы	Балдарды мектепке даярдоо	Практика	ЖАЖ
ЖК 1		+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+ +	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+			+		
ЖК2		+			+		+	+			+	+			+		+		+	+			+		+	+			+	+				
ЖК3	+		+		+								+					+	+	+	+	+			+	+					+			
ЖК4		+	+						+	+						+					+	+		+				+						
ЖК5	+		+		+				+			+	+	+		+							+	+				+				+		
ЖК6											+				+															+				
ЖК7		+	+							+	+				+																			
ЖК8	+			+																														
ЖК9	+	+		+	+		+	+								+											+							

ЖК10	+			+	+	+								+			+																		
КК1		+												+			+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+			+			
КК 2	+	+		+	+							+	+	+				+	+	+	+				+	+		+	+						
КК 3											+			+	+																				
КК 4		+			+		+	+				+										+					+				+	+			
КК 5																					+								+	+					
КК 6					+		+																												
КК 7												+	+									+	+												
КК 8																																			
КК 9																											+								
КК 10																	+																		
КК 11																																			
КК 12																																			
КК 13																																			
КК 14																																			
КК 15																																			
КК 16																					+							+	+						

1.4. ББП өздөштүрүү мөөнөтү

1 – Таблицада ОКБ адистикти даярдоонун күндүзгү окуу формасынын окуу мөөнөтү көрсөтүлгөн

Таблица 1

Окууга кабыл алуу үчүн билим берүүнүнү деңгээли	Күндүз окутуу формасынын мөөнөтү
негизги жалпы билим берүү	2 жыл 10 ай
орто жалпы билим берүү	1жыл10 ай

1.4.1. ББП эмгек көлөмү

ОКБ ББП өздөштүрүүдө жалпы эмгек көлөмү 120 кредит (зачеттук жүктөм).

ОКБ ББП окутуунун күндүзгү формасында окуу жыл ичиндеги эмгек көлөмү 60 кредит (зачеттук жүктөм).

Семестр ичиндеги эмгек көлөмү 30 кредит (зачеттук жүктөм). Окуу процесси 2 семестрге түзүлөт.

Бир кредит (зачеттук жүктөм) студенттин окуу иштеринде 30 саатты түзөт (анын ичине аудиториялык, студенттердин өз алдынча иштери ж.б. аттестациянын түрлөрү кирет).

күндүзгү, сырттан окуу формалары, ошондой эле ар кандай окутуунун формалары, дистанттык окутуунун технологиялары биригип бир окуу жылында эмгек көлөмүндө 45 кредитти (зачеттук жүктөмдү түзөт).

ББП өздөштүрүүдө жалпы эмгек көлөмүнүн нормативдик мөөнөтү жана квалификациясынын дал келүүсү №2 таблицада көрсөтүлгөн.

Таблица 2

Кабыл алуунун билим берүү базасы	Квалификациясы		Өздөштүрүүнүн нормативдик мөөнөтү	Эмгек көлөмү (зачеттук жүктөмдө)
	ББП классификациясынын коду	Аталышы		
негизги жалпы билим берүү базасында	050709	Башталгыч класстардын мугалими	2 жыл 10 ай	1440саат+120к
орто жалпы билим берүү базасында			1 жыл 10 ай.	120к

1.4.2. Билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн керектүү профессордук-окутуучулар курамы жөнүндө маалыматтар

НКББП ишке ашыруу үчүн профилдик дисциплиналарга дал келген базалык билимдерге ээ болгон, системалуу түрдө илимий жана (же) илимий-методикалык ишмердүүлүктө эмгектенген илимий-педагогкалык кадрлар менен камсыздалган.

Кесипкөй чөйрөдө педагогдордун тажрыйбалары студенттердин кесиптик модулдарын өздөштүрүүлөрүнө жооп берет.

Билим берүү процесстерине профилдик уюмдардын, мекемелердин кызматкерлерин да тартуу мүмкүнчүлүктөрү бар.

Абитуриенттерге коюлган талаптар

050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистигине карата Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнү «ОКБ уюмдарынын ишмердүүлүгүн ишке ашыруу жөнүндө бекитилген актылар» боюнча № 160 токтому 2018-жыл. 28-март.

Берилген билим берүү программасында окуучу абитуренттерге коюлган талаптар КР мызамдары, ОКБ МБС менен аныкталат:

Абитуриент окууга тапшырууда мурдагы билимдери жөнүндө төмөнкүдөй документтерди тапшыруусу керек:

- жалпы орто билими жөнүндө аттестат;

- негизги жалпы билими жөнүнүндө күбөлүк.

Бүтүрүүчүнүн билим алуусун улантуу мүмкүнчүлүктөрү

050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча орто кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүргөн бүтүрүүчү:

- жогорку кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасын өздөштүрүүгө даярдалган;

2. БҮТҮРҮҮЧҮНҮН КЕСИПТИК ИШМЕРДИГИНЕ МҮНӨЗДӨМӨ

2.1. 050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистигинин бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин тармагы кенже мектеп курактагы балдарды мектепке, үй-бүлөдө ар тараптан өнүктүрүп, окутуу жана тарбиялоо, кенже мектеп курактагы балдарды мектепке окууга тарбиялоо. 050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистиги төмөндөгүдөй ишмердүүлүктөрдөн турат:

- Тарбиялык - билим берүүчү ишмердүүлүгү
- социалдык-педагогикалык ишмердүүлүк;
- методикалык ишмердүүлүк;

2.2. 050709 «Башталгыч класстарды окутуу» адистигинин кесиптик ишмердигинин объектилери

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердигинин объектилери төмөнкүлөр:

- Жалпы башталгыч билим берүү уюмдарында (ЖБББУда) жана үй-бүлөдө кенже мектеп жашындагы балдарды ар тараптан өнүктүрүү, тарбиялоо жана окутуу процесстерин уюштуруунун милдеттери, мазмуну, методдору, каражаттары жана формалары;
- Башталгыч класстарды окутуу программасын ишке ашыруу максатында өз кесиптештери, кенже мектеп жашындагы балдардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) жана социалдык өнөктөштөрү менен өз ара кызматташууну уюштуруунун милдеттери, мазмуну, методдору, каражаттары жана формалары;
- Жалпы башталгыч билим берүү уюмдарында (ЖБББУда) педагогикалык процессти методикалык (усулдук) жактан камсыздоо.

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптики шмердүүлүктөрүнүн түрлөрү билим берүү мекемелери иш берүүчү кызыктар тараптар менен биргеликте иштеп чыккан билим берүү программасынын мазмунун аныктайт.

3.Бүтүрүүчү жалпы (ЖК) жана кесиптик (КК) компетенцияларга ээ болушу керек:

Коду	Окутуунун натыйжаларынын аталыштары
	Жалпы компетенциялар
ЖК 1.	Өз ишин уюштуруу, кесиптик милдеттерди аткаруу ыкмаларын жана жолдорун тандап, алардын натыйжалуулугун жана сапатын баалоо мүмкүнчүлүгүнө ээ болуу;
ЖК 2.	Көйгөйлөрдү чечүү, стандарттуу жана стандарттуу эмес кырдаалда чечим кабыл алуу, демилгелүү жана жоопкерчиликтүү болуу;
ЖК 3.	Кесиптик милдеттерди, кесиптик жана инсандык өнүгүүнү эффективдүү аткаруу үчүн зарыл болгон маалыматты издөө, чечмелөө жана колдонуу;
ЖК 4.	Кесиптик ишмердүүлүктө маалыматтык-коммуникациялык технологияларды колдонуу;
ЖК 5.	Кесиптештер, жетекчилик, кардарлар менен натыйжалуу баарлашуу; окуучулар жана социалдык өнөктөштөр менен иштөөдө командада иштей билүү;
ЖК 6.	Команда мүчөлөрүнүн (кол алдындагылардын) иши үчүн жоопкерчиликти алуу жана

	аларды тапшырмаларды аткаруунун натыйжасы үчүн жумуш ордунда окутуу;
ЖК 7.	Өзүнүн жеке жана кесиптик өнүгүүсүн башкаруу, кесиптик иш-аракеттердеги эмгек шарттарынын жана технологиянын өзгөрүшүнө көнүү;
ЖК 8.	Чакан жамааттар менен уюштуруу-башкаруу иштерине даяр болуу, диалогго даяр болуу, активдүү жарандык позицияны ээлөө.
ЖК 9.	Өзүнүн оозеки жана жазуу жүзүндөгү сөзүн мамлекеттик жана расмий тилдерде логикалык, туура, жүйөлүү жана так түзүүгө жөндөмдүү;
ЖК 10.	Сергек жашоо образы, жаратылышты коргоо жана ресурстарды сарамжалдуу пайдалануу үчүн зарыл болгон билимдерин колдоно алат.
	Кесиптик компетенциялар
КК 1.	Максаттарды жана милдеттерди аныктоо, сабактарды пландаштыруу;
КК 2.	Сабактарды уюштуруу жана өткөрүү, педагогикалык көзөмөлдү ишке ашыруу, окутуу процессин жана натыйжаларын баалоо, сабактарды талдоо, окутуунун жаңы ыкмаларын жана технологияларын колдонуу;
КК 3.	Мертинүүнүн алдын алуу, окуучулардын өмүрүн жана ден-соолугун коргоону камсыз кылуу
КК 4.	Педагогикалык этиканы сактоо
	Класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы иштер жана мектеп окуучуларынын баарлашуусун уюштуруу багытында:
КК 5.	Сабактан тышкаркы иш-аракеттердин жана баарлашуулардын максаттарын жана милдеттерин аныктоо, сабактан тышкаркы иш-чараларды пландаштыруу;
КК 6.	Класстан тышкаркы, мектептен тышкаркы сабактарды уюштуруу, өткөрүү жана талдоо;
КК 7.	Педагогикалык көзөмөл жүргүзүү, кенже мектеп окуучуларынын ишмердүүлүктөрүнүн натыйжаларын жана баарлашуу процесстерин баалоо жана талдоо;
КК 8.	Кенже мектеп окуучуларынын сабактан тышкаркы иш-аракеттерин жана баарлашуусун уюштурууну камсыз кылуучу документтерди жүргүзүү;
	Класс жетекчилик:
КК 9.	Максаттарды жана милдеттерди аныктоо, класстан тышкаркы иштерди пландаштыруу;
КК 10.	Студенттердин иш-аракеттеринин процессин жана натыйжаларын талдай билүү;
КК 11.	Сабактан тышкаркы иш-чараларды жана ата-энелер менен иштөөнү жүргүзүү жана талдоо.
КК 12.	Билим берүү уюмунун кызматкерлеринин ишин координациялоо жана окутуу жана тарбиялоо маселелерин чечүүдө окуучулардын ата-энелери менен өз ара иш-аракеттерди камсыз кылуу.
	Билим берүү процессин методикалык камсыздоо:
КК 13.	Окуу-методикалык документтер жана башка нормативдик-укуктук документтер менен иштөө. Билим берүү стандартынын жана окуу программаларынын негизинде окуу– методикалык материалдарды (ОУК, ЭОУК, силлабустар) иштеп чыгуу;

КК 14.	Кабинетте предметтик-өнүктүрүүчү чөйрөнү түзүү;
КК 15.	Кесиптик адабияттарды изилдөөнүн, өзүн-өзү талдоонун жана башка педагогдордун ишмердүүлүгүн талдоонун негизинде башталгыч билим берүүдөгү педагогикалык тажрыйбаны жана билим берүү технологияларын системалаштыруу жана баалоо;
КК 16.	Методикалык рекомендациялар же көрсөтмөлөр, отчеттор, чыгып сүйлөөлөр түрүндөгү педагогикалык иштеп чыгууларды жасалгалоо;

Негизги кесиптик билим берүү программасынын максатына ылайык НКББПни өздөштүрүүнүн натыйжалары бүтүрүүчү тарабынан өздөштүрүлгөн компетенцияларга, б.а. анын кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттерине туура келген билимдерди, билгичтиктерди жана жеке сапаттарын колдонуу жөндөмдүүлүгүнө ылайык аныкталышат.

Бүтүрүүчү төмөндөгүдөй ишмердүүлүккө ээ болуусу керек:

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүктүн объектилерине:

уюштуруу укуктук формалары билим берүү уюмдарында, түзүмдөрдө,ар кандай түрдүү тармак багытындагы ведомостволор, мекемелер (ишканалар).

Кесиптик ишмердүүлүккө:

- кесиптик иш алып баруу, уюштуруу-башкаруу.

Кесиптик ишмердүүлүктүн милдеттери

Бүтүрүүчүлөрдүн кесиптик ишмердүүлүгүнүн милдеттери:

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу укугуна ээ болгон кесиптик орто билим берүүчү уюмдарынын администрация жана педагогикалык жааматы;

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдөгү өзүнүн окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жоопту болгон студенттер;

- тийиштүү кесиптик ишмердүүлүктөгү адистердин жана иш берүүчүлөрдүн бирикмелери;

- аталган адистик боюнча негизги кесиптик билим берүү программасын өздөштүрүүдөгү өзүнүн окуу ишмердүүлүгүн натыйжалуу ишке ашыруу үчүн жоопту болгон студенттердин ата-энелери;

- аткаруу бийлигинин кесиптик орто билим берүү системасында мыйзамдардын сакталышын текшерүүнү камсыз кьшуучу, кесиптик орто билим берүү чөйрөсүндө аттестацияны жана сапатка көзөмөлдү жүзөгө ашыруучу ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдар.

- бүтүрүүчүлөрдүн даярдык сапатын баалоону жүргүзүүчү мамлекеттик аттестациялык коммиссиялар

Уюштуруу-башкаруу:

- аткаруучулар жамаатынын ишин уюштуруу;

- иштерди пландаштыруу жана уюштуруу;

- стандарттуу эмес шарттарда иштерди пландаштырууда абдан ыңгайлуу чечимдерди тандоо;

- ишмердүүлүктүн сапатын жана экономикалык натыйжалуулугун баалоого катышуу;

- техника коопсуздугун камсыздоо.

4. БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОЦЕССИНИН МАЗМУНУ ЖАНА УЮШТУРУЛУШУН ИШКЕ АШЫРУУЧУ ДОКУМЕНТТЕР

4.1. Окуу процессинин графиги

050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча орто кесиптик билимдин кесиптик негизги билим берүү программасы (анын ичине теориялык, практикалык окутуулар, семестр аралык жана жыйынтыктоочу аттестациялар, каникулдар кирет) календардык окуу графиги менен ырааттуу түрдө ишке ашырылат (тиркеме 6).

4.2. Окуу планы.

050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча билим берүү программасынын мазмуну жана уюштуруу процесстери жумушчу окуу пландары аркылуу ишке ашырылат (тиркеме 7).

050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча окуу планы ББП бир бөлүгү болуп эсептелет.

Окуу план ОКБ ББП сапатын жана санынын мүнөзүн аныктайт:

- Окуу жүктөмдөрү окутуунун жылдык жана семестр боюнча көлөмдөрүн;
- Окуу дисциплиналардын санын, кесиптик модулдарды жана алардын курамындагы элеметтерди (дисциплиналардын курстары, окуу и педагогикалык практик);
- Окуу дисциплиналарынын жана кесиптик модулдардын ырааттуу окутулушу;
- Окутулуучу сабактардын түрлөрү;
- Жыл бою окутууда семестр аралык аттестациялардын ар кандай формалары бөлүштүрүлгөн;
- Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларга даярдык жана анын жүрүшүнүн көлөмдү көрсөткүчтөрү.

4.3. Окуу дисциплиналардын, кесиптик модулдардын жумушчу программалары

НКББП бардык окуу курстарына, предметтерге, дисциплиналарга (модулдарга) окуу планынын базалык жана вариативдик бөлүктөрүнө киргизилиши керек.

050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча кесиптик циклдин жумушчу программалары ТалМунун КОБББнүн «Педагогика» секциясында, ал эми гуманитардык, социалдык-экономикалык, математикалык, табигый илимдер секцияларына аларга тиешелүү жумушчу программалар бар.

8-тиркемеде 050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча ББП бардык дисциплиналарына жумушчу программаларда аннотациялар берилген.

4.4. Окуу жана өндүрүштүк практикалардын программалары

050709 – **Башталгыч класстарды окутуу** адистиги боюнча окуу, педагогикалык, диплом алдындагы практикалар ОКБ МБС ылайык милдеттүү түрдө өтүлөт жана ал кесиптик практикалык даярдыктарга багытталган. Практикада студенттердин теориялык курстарда алган билим, билүү, ыктары бекемделет, жалпы маданий, кесиптик компетенциялары калыптанат.

ТалМУнун нормативдик документтерине ылайык практикалар коюлган эрежелерге жана коюлган талаптарга карата өтүлөт жана отчеттору корголот.

050709 – **Башталгыч класстарды окутуу** адистиги боюнча ББП ОКБ МБС ылайык практиканын төмөнкү түрлөрү каралган:

- Окуу практикасы;
- Педагогикалык практика;
- Диплом алдындагы (квалификационная) практика.

мөөнөтүнүн узактыгы	Практиканын аталышы	Семестри	Узактыгы	
			кредит менен	*жума менен*
1	Окуу практикасы	4	2	2
2	Педагогикалык практика	5	7	7
3	Диплом алдындагы (квалификациялык) практика	6	6	6

4.5. Илимий-изилдөө иштеринин программасы

Илимий-изилдөө иштеринин программасы ОКБ ББП өз алдынча бөлүк же окуу практикасынын бир түрү катары программа болуп кире алат.

ИИИ программасында студенттер катышып, илимий-изилдөө иштери боюнча компетенцияларынын калыптануулары көрсөтүлгөн.

5. ОКБ КНББПны ишке ашыруу үчүн зарыл ресурстар

5.1. КНББПны ишке ашыруу үчүн билим берүү процессинде окуу-методикалык жана маалыматтык камсыздоолор

ОКБ даярдоого багытталган ББП окуу-методикалык камсыздалынышы дисциплиналардын окуу-методикалык дисциплиналарында, практикаларда, жыйынтыктоочу аттестацияларда камтылган. Окуу-методикалык комплекстердин мазмуну билим берүүнүн деңгээлин, көлөмүн камсыздайт жана анын ичине студенттердин өз алдынча иштери, ББП студенттердин өздөштүрүүсүн көзөмөлдөө иштери да каралган.

ББП саналган дисциплиналар боюнча китепкананын фондундагы китептер ар бир студентке жетиштүү. ТалМУда электрондук-китепкана системасы бар. Анда кесиптик, табигый, техникалык жана гуманитардык илимдер боюнча мезгилдүү чыгарылган китептердин электрондук түрү жайгаштырылган. Студенттердин өз алдынча даярдануусуна Интернет тармактарын колдонууга шарттар түзүлгөн.

Китепкана фонду базалык бөлүктөгү бардык циклдин окуу адабияттарынын негизинде басмадан чыгарылган же электрондук чыгарылыштар менен толукталган. ББП китепкананын камсыздалышы МБС талаптарына жооп берет.

Студенттер окуу-методикалык документацияларды, басмадан чыгарылган адабияттарды, Интернет-ресурстарын колдонуу мүмкүнчүлүктөрү камсыздалган. Бардык студенттер электрондук-китепкана системасын чексиз колдоно алышат. МЧББ адистигинин студенттери ТалМУнун бардык китепканаларынын окуу залын, ошондой эле А.Токтогулов атындагы облусттук китепканасын колдоно алышат. Андан тышкары колледжде башкы адистиктеги окутуучулардын конспектиси аркылуу электрондук китепкана түзүлгөн.

Китепкананын фонду такай жаңы жарык көргөн адабияттар, методикалык сунуштар, көрсөтмөлөр, окуу куралдары менен толукталып турат. Алар негизги маалымат булактары болуп эсептелет.

Электрондук билим берүү ресурсу болгон ОЮЛ «электрондук китепканалар ассоциациясы» (Бишкек ш.) жана ТалМУ ортосунда электрондук китептер, илимий жана билим берүүчү ресурстар, алар боюнча китепканалар арасында алмашуулар, кызматташуулар жөнүндө келишимдер бар.

5.2. КНББП ишке ашырууда кадрлар менен камсыздалышы

Башталгыч класстарды окутуу адистигин негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашырууда жогорку билимдүү педагогикалык кадрлар менен камсыздоодо кесиптик окутулуучу дисциплиналарга кадрларды базалык билими жооп берет. Окуу процессиндеги кесиптик циклда 11 окутуучу штатта; 2 окутуучу кош жумушчу; 1 окутуучу педагогика илимдеринин доктор, 1 окутуучу философия илимдеринин кандидаты, доцент; 1 окутуучу педагогика илимдеринин кандидаты, доцент; 6 окутуучу билим берүүнүн мыктысы. Секциянын ПОКнын сапаттык состав, окумуштуулук деңгээли жана даражасы менен - 36 % түзөт.

Секцияда окутуучулардын көбү бул адистик боюнча практикалык жана педагогикалык тажрыйбаларга ээ.

ТалМУ ПОК квалификацияларын жогорулатуу боюнча семинарларды, курстарды уюштурушат. Ар кандай деңгээлдеги конференцияларга катышышат.

Секцияда квалификацияны жогорулатуунун планы бар. Педагогикалык курамдын квалификациясын жогорулатуу боюнча курстарды, семинарларды өткөрүү үчүн тренерлер такай чакыртылат.

5.3. ОКБ КНББП жооп берген билим берүү процессин ишке ашыруу үчүн зарыл болгон материалдык-техникалык шарттар

Билим берүү программасы боюнча бардык окуу курстары, дисциплиналар камсыздалган. Ар бир окуу дисциплинанын мазмуну интернет тармагында же окуу жайдын локалдык тармагында жайгаштырылган. Колледжде 050709 – Башталгыч класстарды окутуу адистиги боюнча практикалык сабактарга даярданып, илимий-изилдөө иштери үчүн ар бир окуу дисциплинасы тиешелүү окуу китептери, окуу-методикалы куралдар менен камсыздалган. КНББПны ишке ашыруу дисциплиналардын толук тизмеси боюнча түзүлгөн маалыматтык базалардан жана китепканалык фондулардан ар бир студенттин пайдалануу мүмкүнчүлүгүнө ээ. Китепкана окуу залы менен колледжде 48 орун, ТТПФ 22 орун, ТЭФ 60 орун бар. Алар керектүү окуу китептери жана окуу-методикалык куралдар менен жабдылган, б.а. негизги кесиптик билим берүү программасын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон окуу адабияты 2 студентке бирден дал келет жана кээ бир негизги адабияттар электрондук түрдө көбөйтүлуп, студенттерге 100 пайыз камсыздалган. Билим берүү процессинде мыйзам чыгаруу актылары, ченемдик документтер, кесиптик багыт берүүчү мезгилдүү басылмалардын материалдары китепканаларда жайгаштырылган.

Китепканалык фонду бардык циклдердин дисциплиналары боюнча, акыркы 10 жыл ичинде чыгарылган, негизги жана кошумча адабияттардын кагаз түрүндөгү жана электрондук түрдөгү басылмалары менен камсыздалган. Китепканалык фондуда гуманитардык жана социалдык-экономикалык дисциплиналары боюнча акыркы 5 жыл аралыгында басылып чыккан китептер колдонулат, математика жана табигый илимдери, кесиптик жана атайын дисциплиналар боюнча акыркы 10жыл аралыгында басылып чыккан адабияттар менен камсыздалган алардын тышкары, расмий, маалыматтык-библиографиялык жана мезгилдик басылмалар бар. Электрондук басылмалар колдонулган учурда колледжде ар бир студентти окулуучу дисциплинанын көлөмүнө жараша компьютердик класстагы жумушчу орун менен камсыздалган.

ОЖ материалдык-техникалык базасы окуу сабактарынын, лабораториялык иштердин жана практикалык сабактардын бардык түрлөрүн, дисциплина боюнча, дисциплина аралык жана модулдук даярдануну, педагогикалык практиканы өткөрүүнү камсыздайт. Материалдык-техникалык база учурдагы санитардык жана өрткө каршы нормаларга жооп берет.

ТалМУ КОБББ 3 компьютердик зал бар. Ал компьютерлер бүткүл дүйнөлүк Internet тармагына байланышкан. Компьютерлер заманбап программалар менен камсыздалган. Лекция

өтүүчү залдар лекция жана практикалык сабактар үчүн проектор и электрондук доскалар менен жабдылган.

Окуу программасына жооп берген практикалык сабактар үчүн атайын кабинеттер түзүлгөн.

Кабинеттердин, лабораториялардын жана башка жайлардын тизмеси

Кабинеттер:

Жалпы билим беруучу дисциплиналар боюнча:

- кыргыз тил;
- орус тил;
- чет тил;
- Кыргызстандын тарыхы;
- Манастаануу.
- математика;
- география

Кесиптик дисциплиналар:

- Педагогика жана психология (көрсөтмө куралдар);
- Курактык анатомия, физиология жана гигиена (көрсөтмө куралдар, 1-жардам көрсөтүү үчүн дарылар кутучасы);
- Эне тилин окутуунун методикасы, математиканы окутуунун методикасы ж.б.

Атайын жабдылган кабинеттер:

Педагогика жана психология, эне тилин окутуунун методикасы,математиканы окутуунун методикасы (көрсөтмө куралдар, стенддер окуу куралдары.

Жалпы багыттар боюнча кабинеттер:

Лабораториялар: информатика жана маалыматтык-коммуникациялык технологиялар лабораториясы.

Спорттук комплекс: спорттук зал, ритмика жана хореография залы; кеңири профилдеги, тоскоолдуктар саптарынын элементтери бар ачык стадион.

Залдар: китепкана, Интернетке кошулган окуу залы, жыйын залы.

6. СТУДЕНТТЕРДИН ЖАЛПЫ МАДАНИЙ КОМПЕТЕНЦИЯЛАРЫН ӨНҮКТҮРҮҮНҮ КАМСЫЗДООДО ТАЛМУ КОБББ СОЦИАЛДЫК-МАДАНИЙ ЧӨЙРӨСҮНӨ МҮНӨЗДӨМӨ

Колледжде студенттердин жашоо турмушун ар тараптан камтыган студенттик өз алдынча башкаруу системасы жөнгө салынган. Студенттик өз алдынча башкаруу органынын ишмердүүлүгү «Студенттик парламент жөнүндөгү жобого» жооп берет.

Студенттик өз алдынча системасынын курамына окуу группаларынын староста, лидерлери кирет.

Студенттик парламент окуу жайдын студенттердин жашоо турмушуна карай кеңири түрдөгү ыйгарымдуу укуктарга жана реалдуу мүмкүнчүлүктөргө карай өз алдынча ишмердүүлүктөргө ээ. Колледждин студенттик парламентинин төрагасы университеттеги жана шаардагы жаштардын ар кандай долбоорлоруна, иш-чараларына активдүү катышат.

Окуу иштериннен тышкаркы иштерди университетте тарбия иштери боюнча проректор координациялайт. Студенттер университетте өз тандоолору жана кызыгуулары боюнча ар кандай багыттагы иш-чараларга катышууга мүмкүнчүлүктөрү бар.

Университетте салдтка айланган иш-чаралар төмөнкүлөр: «Билим күнү», «Күзгү бал», «Студенттер күнү», конкурстар «Сармерден», «Ден-соолук күнү», «Жеңиш күнү», сергек жашоону колдоо боюнча кросс, спартакиадага студенттер жыл сайын катышышат. Студенттер мындай тышкары ар кандай иш-чараларга, тарбиялык ачык сааттарга катышышат.

Студенттерге өзгөчө ийгиликтери, коомдук, илимий иштерге активдүү катышуулары үчүн ар кандай формадагы моралдык жана материалдык колдоолор да көрсөтүлүп турат. Ар бир жарым жылдыктын жыйынтыгы менен өзгөчө таланттуу студенттерге (маданий, спорттук, илимий-изилдөөчүлүк ишмердүүлүктөрү) белектер, дипломдор, мактоо барактары, ыраазылык каттар берилет.

Секциянын иштеринин негизги багыттарынын бири – бул студенттерди социалдык жактан колдоо болуп эсептелет. Университеттин коомдук иштерине активдүү катышкандарга, окуунун отличниктерине, спортсмендерге, ошондой эле социалдык жактан колдоого муктаж үй-бүлөдөгү студенттерге окуусу боюнча төлөмдөрүнө жеңилдиктер каралган.

Колледжде тарбиялык иш-аракеттер көп деңгээлдеги үзгүлдүксүз билим берүү процессинин негизги, бөлүнбөгөн бир бөлүгү болуп саналат.

7. ББП САПАТЫН БААЛОО.

7.1. Кесиптик ишмердүүлүктөрдүн негизги түрлөрүн, кесиптик жана жалпы компетенцияларды өздөштүрүүлөрүн көзөмөлдөө жана баалоо.

ПОК студенттердин сапаттуу өздөштүрүүлөрүн баалоодо учурдагы жетишүүлөрүн, семестр аралык жетишүүлөрүн, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияларды көзөмөлдөйт.

Студенттердин жана бүтүрүүчүлөрдүн сапатын баалоо негизги эки багытта жүргүзүлөт:

- дисциплиналарды өздөштүрүү деңгээлин баалоо;
- Студенттердин компетенцияларын баалоо.

Билимдин учурдагы көзөмөлүнө студенттердин күнүмдүк жана тематикалык билимдерин баалоолор кирет. Ал семестр ичиндеги практикалык, лабораториялык, аудиториядагы өз алдынча иштердин, курстук иштердин, тестирлөөгө катышкандары, үй тапшырмаларды аткаруулары ж.б. иштердин аткарылышынын жыйынтыктарын өз ичине камтыйт.

Окутуучунун учурдагы көзөмөлдүн формаларын жана методдорун окуу дисциплинасынын өзгөчөлүгүнө, кесиптик модулдарга, билимдерине карай тандайт. Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн төмөндөгүдөй түрлөрү бар:

- Студенттердин теориялык даярдыктарына багытталган бардык сабактарын оозеки суроо;
- Студенттердин теориялык даярдыктарына багытталган бардык сабактарын оозеки суроо жана отчетторун анализдөө;
- Жазуу түрүндөгү үй тапшырмаларынын аткарылышын анализдөө;
- Текшерүү иштери;
- тестирлөө;
- Аудиториялык жана аудиториядан тышкаркы иштердин отчетун анализдөө (жазуу же оозеки түрдө);
- Окуу практикалары боюнча текшерүү иштери.

Билимдин учурдагы көзөмөлүнүн түрлөрү жана мүмкүнчүлүктөрү окутуучаулар жана предметтик комиссиялар тарабынан аныкталат жана ал маалыматтар студенттерге окуунун башталышана эки ай калганга чейин жеткирилет.

Семестр аралык аттестация – бул белгилүү бир дисциплиналар жана кесиптик модулдар боюнча аттестациянын формасы, ошондой эле ал курамдын элементтери: дисциплина аралык курстар, окуу практикалар (өндүрүштүк окутуулар), өндүрүштүк жана диплом алдындагы практикалар. Алар дисциплиналар, кесиптик модулдар (дисциплина аралык курстар, окуу практикалар (өндүрүштүк окутуулар), өндүрүштүк жана диплом алдындагы практикалар) бүткөндөн кийин жүргүзүлөт.

Окуу дисциплиналарын өздөштүргөндөн кийин окуу жайдын аныктамасы менен аралыктагы аттестациялар коюлат:

- экзамен;
- экзамен (комплекстүү);
- курстук иштер (проект);
- экзамен (квалификациялык).

ПОК койгон талаптарына этап-этап менен жооп бергендей студенттерди аттестациялоо үчүн алардын билимдерин, билүүлөрүн, практикалык тажрыйбаларын, компетенцияларды өздөштүрүүлөрүн (жетишүүлөрүн учурда көзөмөлдөө жана семестр аралык аттестация) баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт.

Студенттердин аралык аттестациялары үчүн окуу дисциплиналары, дисциплина аралык

курстар боюнча билим берүүчү мекеме өз алдынча баалоо каражаттарынын фонду иштеп чыгат жана бекитет, ал эми кесиптик модулдар жана мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациялар үчүн билим берүүчү мекеме жумуш берүүчүлөрдүн болжолдуу оң корутундуларынын негизинде иштеп чыгат жана бекитет.

Аралык аттестация үчүн студенттер окуу дисциплиналардын окутуучуларынан тышкары башка аралаш дисциплиналардан берген окутуучуларды да активдүү катышууга чакыруу зарыл. Штаттан тышкаркы эксперттер катары жумуш берүүчүлөр тартылат.

7.2 Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация.

Бүтүрүүчүнүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациясынын негизги пердмети КР орто кесиптик билим берүүнүн мамлекетик билим берүү стандартына ылайык билим берүү программасынын негизги кесиптик билим берүү программасынада аныкталат жана ал бүтүрүүчүнүнү теориялык даярдыгын, жалпы жана кесиптик компетенцияларынын калыптануусун сапаттык баалоосу болуп эсептелет. Бүтүрүүчүнүн квалификациясын баалоо жумуш берүүчүнүн катышуусу менен жүргүзүлөт.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасы студенткемамлекеттик жыйынтыктоочк аттестацияга алты ай калганга чейин жеткирилет. (тиркеме 9)

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын программасында бүтүрүүчүнүн жетишкендиктерин негизги билим берүү программасынын талаптарына жооп бере тургандай экенин баалоо үчүн баалоо каражаттарынын фонду түзүлөт. Анда бүтүрүүчүнүн билими, билүүсү, калыптанган компетенцияларынын деңгээли бааланат. Баалоо каражаттарынын фондужумуш берүүчүлөрдүн макулдугу менен иштелип чыгат жана бекитилет.

Студенттерди мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестацияга киргизүү үчүн негизги шарттар – бул КР орто кесиптик билим берүүнүн мамлекетик билим берүү стандартына ылайык билим берүү программасынындагы кесиптик модулдардын бардыгын өздөштүргөндүгү тууралуу документтердин (теориялык материалдарды жана жана практиканын бардык түрлөрүнөн үйрөнгөн компетенциялардын) болушу.

Аттестациялык сынактардын түрлөрү жана мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын мазмуну, аттестациялык сынактарга даярдык жана анын жүрүшү, мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын натыйжасын баалоо критерийлери жөнүндөгү маалыматтар студентке мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестация башталганга алты ай калганга чейин жеткирилиши керек.

Мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациянын жүрүү мөөнөтү окуу процессинин графигине ылайык түзүлөт.

ОКББ НКББП ТҮЗҮҮЧҮЛӨР:

____________Кудабаева Г.Б. «Педагогика» секциясынын башчысы.

____________Жолдошова Г.М №1 орто мектебинин мугалими Талас ша

____________Сейдакматова А.Э. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

____________Батыркулова А.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

____________Сыдыкова Г.С. «Педагогика» секциясынын окутуучусу

«Педагогика» секциясында каралды жана жактырылды, секциянын отуруму протоколу № ____ «_22_» ___май______ 2023- ж

«Педагогика» секциясынын

башчысы, филос.и.к., доцент. ____________ Кудабаева Г.Б.

ТалМУнун ОУК каралды жана бекитилди

протокол №___ «__26__» ____май__________________2023-жыл

Макулдашылды:

ТалМУнун ОБ башчысы ____________ Куттубаева Д.Д..